

Dječji vrtić „Vesela kućica”

Zagreb, Čučerska cesta 183

e-mail: ured@vrticveselakucica.hr

mob:095/906-1432

KLASA: 003-05/23-01/01

UR. BROJ: 251-788-01-23-06

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

Siječanj 2023.

Sukladno članku 25. Statuta Dječjeg vrtića Vesela kućica (KLASA: 003-05/23-01/01; UR. BROJ: 251-788-01-23-01) te članku 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22), uz prethodnu raspravu i zaključke Odgojiteljskog vijeća, a na prijedlog ravnateljice, Upravno vijeće na 3. sjednici održanoj 5.1.2023. godine donosi

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

RAVNATELJICA:

Milana Crevar

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

Branko Stamenić

Zagreb, siječanj 2023.

Sadržaj

1.	UVOD	4
2.	POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA	6
2.1.	POSTOJEĆI DOKUMENTI	6
2.2.	RAZVOJNI PLAN USTANOVE	7
2.3.	PROGRAMI VRTIĆA	7
3.	NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA	8
3.1.	FLEKSIBILNOST ODGOJNO-OBRAZOVNOGA PROCESA U VRTIĆU	8
3.2.	PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I ŠIROM ZAJEDNICOM	8
3.3.	OSIGURAVANJE KONTINUITETA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	9
3.4.	OTVORENOST ZA KONTINUIRANO UČENJE I SPREMNOST NA UNAPREĐIVANJE PRAKSE	9
4.	KULTURA USTANOVE I SPECIFIČNOSTI DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA	11
5.	VRIJEDNOSTI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA	12
6.	CILJEVI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA	14
6.1.	OSIGURANJE DOBROBITI ZA DIJETE	14
6.1.1.	Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit	14
6.1.2.	Obrazovna dobrobit	15
6.1.3.	Socijalna dobrobit	16
6.2.	CJELOVIT RAZVOJ, ODGOJ I UČENJE DJETETA TE RAZVOJ KOMPETENCIJA 16	
7.	KURIKULUM PREDŠKOLE DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA	19
8.	OSIGURAVANJE KVALITETE	21
9.	PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA	22
10.	LITERATURA	24

1. UVOD

Dječji vrtić „Vesela kućica“ ustanova je za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, koja djeluje u Zagrebu, na adresi Čučerska cesta 183.

Plan i program rada dječjeg vrtića „Vesela kućica“ temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) te svojim ustrojstvom regulira sve bitne zadaće usmjerene na osiguravanje optimalnih uvjeta za rast i razvoj djece predškolske dobi. Razvoj naše odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića shvaćamo kao kontinuirani proces, svjesni potrebe da se vrtić transformira u organizaciju koja neprestano samu sebe reorganizira, kako bi unapređenje odgojno-obrazovne prakse i razvoj kurikuluma u njemu postao proces stalne evolucije.

Predškolski odgoj i obrazovanje u Dječjem vrtiću „Vesela kućica“ se ostvaruje u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji, na temelju Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture Republike Hrvatske 7/8 1991.), a prema humanističko-razvojnoj koncepciji odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08. i NN 90/10.) te Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN 5/2015).

Kurikulum vrtića usmjerili smo ka stvaranju uvjeta za odrastanje djeteta kao kompetentne i samopouzdanе osobe koja je svjesna svojih prava te spremna, sukladno svojoj dobi, sposobnostima i mogućnostima, preuzeti odgovornosti i aktivno doprinijeti bogatstvu okruženja kojem pripada: društvenom, socijalnom i kulturološkom. U tom smislu, razvoj tolerancije, prihvaćanja i poštivanja, razvoj interkulturalizma i multikulturalizma kao bogatstva različitosti temeljno je usmjerenje našeg kurikuluma.

Svjesni činjenice da je razvoj znanja, svijesti i vještina za razvoj kulture tolerancije i poštivanja različitosti cjeloživotni proces učenja, smatramo da je rana i predškolska dob najpovoljnije životno razdoblje za uspostavljanje temelja razvoja demokratskih kompetencija, sukladno dobi i mogućnostima djece. Karakteristika djece rane i predškolske dobi je učenje čineći, aktivno istražujući svijet oko sebe te učenje po modelu, a dječji vrtić mjesto je u kojem su osigurani uvjeti za učenje i življenje različitosti, demokratskih odnosa, prava i odgovornosti. U tom smislu, kurikulum za nas predstavlja teorijsku koncepciju otvorenog, razvojnog, humanističkog, integriranog, konstruktivistički i sukonstruktivistički orijentiranoga kurikuluma koji se u praksi provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija, zajedničkim

djelovanjem svih svojih sudionika (MZOS,2014.), a sukladno odrednicama Nacionalnog okvirnog kurikulumu (MZOŠ,2010.) i Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS,2014.) temeljen je na smjernicama koje doprinose razvoju demokratskih kompetencija djece rane i predškolske dobi. Smjernice postavljene u kurikulumu temelj su cjelovitog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu, a zadaća svih odgojno-obrazovnih djelatnika je integrirati ih u svoju odgojno-obrazovnu praksu, stvarati uvjete za njihovo provođenje, pratiti ih i vrednovati te, obzirom na to, kontinuirano unapređivati kurikulum. Budući da živimo u društvu koje se mijenja i razvija brzinom koju ni sami ne možemo predvidjeti, naše planiranje, provedba odgojno-obrazovnog procesa te praćenje i vrednovanje ishoda učenja i razvoja djetetovih kompetencija uvelike ovisi o našoj fleksibilnoj, reflektivnoj praksi, praćenju novih paradigmi u predškolskom odgoju i vlastitoj angažiranosti. Stoga smo, uvažavajući sve sastavnice kurikulumu i indikatore kvalitete naše ustanove, postavili kao promjenljivu i fleksibilnu kategoriju naših međusobnih znanja, kompetencija i spremnosti za promjene i učenje.

2. POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

2.1. POSTOJEĆI DOKUMENTI

Kurikulum Dječjeg vrtića Vesela kućica temelji se i u sebi sadrži teorijska polazišta i vrijednosti sljedećih dokumenata:

1. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
2. Konvencija o pravima djeteta (2001.)
3. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje (2011.)
4. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)
5. Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.).

Iz navedenih dokumenata moguće je sažeti nekoliko temeljnih postavki koje čine vrijednosne temelje kurikuluma Dječjeg vrtića Vesela kućica:

- dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštovati
- dijete nije objekt u odgojnom procesu, već je socijalni subjekt (sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom) koji participira, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti život i razvoj
- dijete je cjelovito biće, istraživač i aktivni stvaratelj svoga znanja sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima
- djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu
- djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju
- djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvijek u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (sociokonstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

2.2. RAZVOJNI PLAN USTANOVE

Osim navedenih dokumenta, kurikulum se temelji i na razvojnom planu Dječjeg vrtića Vesela kućica. Razvojni plan ustanove nastao je kao rezultat Strategije razvoja, koja se očituje kroz misiju i viziju ustanove.

Vizija Dječjeg vrtića Vesela kućica je „upotrebom vlastitog kreativnog potencijala i znanja postati prepoznatljiva ustanova u provođenju odgoja i obrazovanja, pritom vodeći računa o zadovoljavanju potreba svakog djeteta”.

Misija vrtića je „Kvalitetnim i stručnim odnosima, u suradnji s roditeljima, doprinijeti održavanju dječjeg zdravlja i razvoju svakog djeteta te ga pripremiti za odgovoran život u slobodnoj društvenoj zajednici, a u duhu razumijevanja, mira, snošljivosti, ravnopravnosti spolova i prijateljstva među svim narodima”.

2.3. PROGRAMI VRTIĆA

U Dječjem vrtiću Vesela kućica provode se redoviti i posebni odgojno-obrazovni programi, koji se temelje na humanističko-razvojnoj koncepciji suvremenih znanstvenih teorijskih postavki odgoja i obrazovanje djece rane i predškolske dobi. Svi programi imaju verifikaciju Ministarstva znanosti i obrazovanja te suglasnost Upravnog vijeća vrtića.

Programi Dječjeg vrtića Vesela kućica:

- Redoviti odgojno-obrazovni program
- Posebni program ranog učenja engleskog jezika za djecu od tri do sedam godina (u trajanju do tri sata dnevno, dva puta tjedno)
- Posebni program Aloha mentalne aritmetike-Tiny tots
- Program predškole za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu
- Sigurnosno-zaštitni i preventivni program s mjerama sigurnosti i protokolima postupanja u izvanrednim i kriznim situacijama

3. NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA

Načela su osnovna polazišta koje je u primjeni kurikuluma potrebno slijediti jer osiguravaju unutarnju usklađenost svih njegovih sastavnica.

3.1. FLEKSIBILNOST ODGOJNO-OBRAZOVNOGA PROCESA U VRTIĆU

Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću odnosi se na osiguravanje uvjeta koji omogućuju prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa podrazumijeva:

- izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih
- prihvaćanje i stvaranje uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca (svih uključenih u odgojno-obrazovni proces), poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom
- prihvaćanje individualno različitih strategija i stilova učenja djece i omogućavanje punine razvoja njihovih potencijala.

3.2. PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I ŠIROM ZAJEDNICOM

Ovo načelo odnosi se na osiguravanje kvalitetnog, partnerskog odnosa između vrtića i roditeljskog doma, odgojno-obrazovnih djelatnika i roditelja (skrbnika) djeteta, sa zajedničkim ciljem primjerenog zadovoljavanja individualnih i razvojnih potrebe djeteta te osiguravanje potpore njegovu cjelovitom razvoju. Ovo načelo odnosi se na:

- prihvaćanje i poštovanje roditelja (skrbnika) kao ravnopravnih članova vrtića – partnera, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i dr.
- otvorenu, podržavajuću i ravnopravnu komunikaciju roditelja (skrbnika djeteta), odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi
- dobivanje odgovora na pitanja koja trenutno opterećuju roditeljsko funkcioniranje i pridonose rastu roditeljskih kompetencija

- uključivanje u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i socijalni život djece u vrtiću
- provođenje vremena sa svojom djecom u odgojnim skupinama, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednome odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drukčijem kontekstu od obiteljskoga
- osiguravanje različitih prilika u kojima obitelji mogu učiti jedni od drugih i međusobno se podržavati
- stvaranje uvjeta za poticanje roditeljskoga djelatnog sudjelovanja u oblikovanju vizije ustanove te prilike za sudjelovanje roditelja u planiranju, realiziranju i evaluaciji odgojno - obrazovnoga procesa.

3.3. OSIGURAVANJE KONTINUITETA U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju jedna je od iznimno važnih zadaća kurikulumu jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta - prava na odgoj i obrazovanje. Cilj suradnje svih podsustava je njihova spremnost i primjerenost za prihvata djece i postizanje kontinuiteta njihova razvoja, odgoja i učenja. Pretpostavke za uspostavljanje kvalitetnog kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- suradnja različitih institucija i podsustava
- suradnja vrtića s lokalnom zajednicom
- suradnja vrtića i škole
- kontinuirano podizanje razine osobnih i profesionalnih kompetencija (cjeloživotno učenje) svih stručnih profila u odgojno-obrazovnim ustanovama.

3.4. OTVORENOST ZA KONTINUIRANO UČENJE I SPREMNOST NA UNAPREĐIVANJE PRAKSE

Briga o postizanju i održavanju kvalitete okruženja (različite dimenzije okruženja: materijalne, socijalne, kulturološke) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno-

obrazovnog procesa u vrtiću. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa od samih praktičara –odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića
- osposobljavanja praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma
- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima (sustručnjacima i roditeljima) u zajednicama koje uče.

4. KULTURA USTANOVE I SPECIFIČNOSTI DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

Kultura ustanove, kao ukupnost kvalitete međusobnih odnosa, interakcija između odraslih i djece, uvjeta, ozračja, odgoja, učenja i dr., u Dječjem vrtiću Vesela kućica odraz je specifičnosti mnoštva različitih čimbenika koji se ostvaruju u sredini u kojoj vrtić živi i djeluje. U tom smislu, upoznavanje i razumijevanje kulture i načina življenja vrtića važan je preduvjet unapređenja kvaliteta rada ustanove i odgojno-obrazovnog procesa.

Specifičnost Dječjeg vrtića Vesela kućica vezana je primarno uz njegovu lokaciju i ono što ta lokacija pruža.

Vrtić se nalazi na rubnom dijelu Grada Zagreba, u naselju Dankovec, a okružen je šumom s jedne strane i potokom s druge. Posebnost vrtića je i veliko, suvremeno opremljeno travnato igralište koje se prostire na više od 1000 m², a u sklopu kojeg se nalazi i povrtnjak koji zajednički uređuju i o njemu brinu djeca, odgajateljice i roditelji.

Ova je lokacija ciljano odabrana pri otvaranju dječjeg vrtića, kako bi djeci omogućila iskustveno učenje u svakodnevnom doticaju s prirodom, razvijajući sklonost ka prirodi i brizi o njoj.

Imajući to na umu, jasno je kako je bitan dio kurikuluma našeg vrtića-odgoj za održivi razvoj. Svakodnevним aktivnostima i poticajima koje djeci nudimo podržavamo njihovu urođenu ljubav prema prirodi i osiguravamo pregršt prilika za učenje u sigurnom, zdravom i poticajnom okruženju.

5. VRIJEDNOSTI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

Temeljne vrijednosti Kurikuluma Dječjeg vrtića Vesela kućica proizlaze iz Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj. Tako usmjeren kurikulum promiče planiranje i djelovanje odgoja i obrazovanja utemeljenog na vrijednostima koje unapređuju intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece, a to su:

- **znanje** koje dijete stječe aktivno oslanjajući se na svoj urođeni aktivan i istraživački potencijal
- **identitet** (osobni, kulturni, nacionalni) koji djetetu omogućava da živi i raste u multikulturalnom svijetu
- **humanizam i tolerancija** kao prihvaćanje, poštovanje i razvoj senzibiliteta prema drugom i drugačijem kao bogatstvu čovječanstva
- **odgovornost** kao smislen i savjestan odnos između osobne slobode i slobode drugog
- **autonomija** u donošenju odluka i izbora, ostvarivanje prava i zastupanje vlastitog mišljenja
- **kreativnost** koja potiče razvoj djeteta u inovativnu i inicijativu osobu koja pronalazi originalne pristupe u rješavanju različitih problema.

Smatrajući da će sam kurikulum, kao rastući i nadograđujući sustav, doprinijeti kvaliteti naše ustanove, u njegovo stvaranje uključili smo sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa kako bismo se odredili prema vrijednostima koje kao ustanova smatramo relevantnim za ostvarivanje našeg cilja. U Kurikulumu dječjeg vrtića naglasak je stavljen na vrijednosti koje se u suštini poklapaju s vrijednostima nacionalnog Kurikuluma. Kurikulum Dječjeg vrtića Vesela kućica promovira sljedeće vrijednosti:

1. Slobodu mišljenja i izražavanja.
2. Odgovornost
3. Fleksibilnost

4. Objektivnost
5. Dosljednost
6. Individualnost
7. Autonomiju
8. Empatiju.

6. CILJEVI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

Globalni cilj kurikuluma je osiguravanje dobrobiti za dijete koji podrazumijeva:

1. Stvaranje optimalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta i cjelovit razvoj kolektiva s jednakim mogućnostima za sve uz uvažavanje individualnosti, različitosti i specifičnosti.
2. Stvaranje jedinstvenog i prilagođenog okružja za rast i učenje svih dionika u skladu s njihovim kompetencijama koje je podloga za rast i učenje.
3. Stvaranje i širenje mreže raznovrsnih razvojnih programa prema potrebama djece i afinitetima odgojitelja.
4. Jačanje snage svakog sudionika, njegove uloge i vrijednosti u procesu i kolektivu.

6.1. OSIGURANJE DOBROBITI ZA DIJETE

Kurikulum Dječjeg vrtića Vesela kućica, sukladno Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, uključuje: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit djeteta.

6.1.1. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit

Odnosi se na subjektivan osjećaj; biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro, a uključuje:

- razvoj motoričkih vještina
- usvajanje higijenskih, prehrambenih i pokretnih navika kao preduvjeta zdravlja
- uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima
- otvorenost djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima
- smirenost (odsutnost osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti)
- samoprihvatanje djeteta (izražavanje emocija, prihvatanje sebe)
- samopoštovanje i samosvijest djeteta
- sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba

- razvoj identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- spremnost djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
- razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja
- procjenjivanje mogućih posljedica svojih akcija, tj. razmatranje načina njihova ostvarenja
- inicijativnost i inovativnost djeteta
- samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti
- promišljanje i samoprocjena vlastitih aktivnosti i postignuća.

6.1.2.   Obrazovna dobrobit

Odnosi se na uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...).Uključuje:

- radoznalost i inicijativnost djeteta
- kreativnost, stvaralački potencijal djeteta
- percepciju sebe kao osobe koja može i voli učiti
- otkrivanje radosti i korisnosti učenja
- propitivanje vlastitih ideja i teorija (metakognitivne sposobnosti djeteta)
- stvaranje i zastupanje novih ideja
- argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja
- identifikaciju različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu
- idejnu izradu i vođenje projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
- visoku uključenost djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti
- osvještavanje procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
- samoprocjenu djeteta u području učenja.

6.1.3. Socijalna dobrobit

Odnosi se na uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija te uključuje:

- razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba)
- usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice
- uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
- aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija
- zajedničko (usklađeno) djelovanje djeteta s drugima (djecom i odraslima)
- etičnost, solidarnost i toleranciju djeteta u komunikaciji s drugima
- mogućnost prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost)
- percepciju sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja
- osjećaj prihvaćenosti i pripadanja
- percepciju sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
- odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima.

6.2. CJELOVIT RAZVOJ, ODGOJ I UČENJE DJETETA TE RAZVOJ KOMPETENCIJA

Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija glavna je zadaća kurikulumu. Postizanje toga temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću. S obzirom na tu zakonitost, kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema razvoju ključnih cjeloživotnih kompetencija djece:

1. Komunikacija na materinskome jeziku

- pravilno usmeno izražavanje, izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustva u različitim aktivnostima

- razvoj svijesti u uporabi jezika, o utjecaju jezika na pozitivan i društveno odgovoran način

- uporaba i razumijevanje važnosti i korisnosti pisanja

2. Komunikacija na stranim jezicima

- upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranog jezika

- poticanje međukulturnog razumijevanja

- poticanje upoznavanje drugih kultura i običaja

3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju

- razvijanje i primjena matematičkog mišljenja u rješavanju problema

- istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjena

- prirodoslovnog znanja u svakodnevnom životu

- razumijevanje promjena u prirodi uzrokovanih ljudskom djelatnošću te razvoj odgovornosti za očuvanje prirode i njezinih resursa

4. Digitalna kompetencija

- upoznavanje informacijsko-komunikacijske tehnologije i mogućnostima njezine uporabe na primjeren i koristan način

5. Učiti kako učiti

- poticanje stvaranja strategije vlastitog učenja (umjesto usvajanja sadržaja poučavanja)

6. Socijalna i građanska kompetencija

- razvoj odgovornog ponašanja, pozitivnog i tolerantnog odnosa prema drugima

- razvoj samopoštovanja i poštovanja drugih

- uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti

- učinkovito življenje i razvoj demokratskih odnosa u vrtiću, zajednici, društvu na načelima pravедnosti i mirotvorstva

- uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću

7. Inicijativnost i poduzetnost

- stvaralaštvo, inovativnost i spremnost djeteta na preuzimanje rizika, samoiniciranje, samoorganiziranje, planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti

8. Kulturna svijest i izražavanje

- razvoj svijesti djeteta o lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj kulturnoj baštini
- razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta
- razvoj svijesti o važnosti estetskih čimbenika u vrtičkim aktivnostima i svakidašnjem životu

7. KURIKULUM PREDŠKOLE DJEČJEG VRTIĆA VESELA KUĆICA

Kurikulum predškole Dječjeg vrtića Vesela kućica podrazumijeva kurikulum namijenjen odgojno-obrazovnom radu s djecom u godini su prije polaska u školu, a temelji se na:

- Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22)
- Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (MZOS, 2104.)
- Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovaje (MZOS,2014.)
- Programu predškole Dječjeg vrtića Vesela kućica za djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu.

Kurikulum predškole odražava vrijednosti, ciljeve, načela i polazišta istaknuta u Kurikulumu Dječjeg vrtića Vesela kućica, a temelji se na suvremenom shvaćanju djeteta i procesa njegova ranog odgoja i obrazovanja. U skladu s tim, odgojno-obrazovni rad s djecom u godini prije polaska u školu planira se i oblikuje cjelovito (tematski, projektno), a ne parcelizirano (kao međusobno nepovezane aktivnosti, izdvojena područja učenja, uvježbavanje posebnih vještina i sl.). U planiranju i oblikovanju kurikuluma predškole naglasak se stavlja na:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta
- ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnoga odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- prihvaćanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja
- učenje koje treba biti nestandardizirani proces, a koji se događa u svrhovitome kontekstu, u sklopu kojeg djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- poticanje samoiniciranog učenja djece i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom

- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvijanje predčitačkih i grafomotoričkih vještina u kontekstualno povezanim situacijama
- kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti
- upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina iskorištavanja u svrhu obogaćivanja i produbljenja njihova učenja
- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te nesmetano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti
- razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima
- razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici
- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih i sl.)
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine
- razvoj socijalnih kompetencija djece osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta, koji omogućuju privikavanje na izvanobiteljski i institucijski kontekst, potiču kulturu komunikacije, zajedničkog življenja i ophođenja, razvoj socijalno-emocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, nenasilno rješavanje sukoba, timski rad – dogovaranje i podjela uloga, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju itd.
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov život, odgoj i učenje.

8. OSIGURAVANJE KVALITETE

Osiguravanje visoke razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse u koju su integrirane vrijednosti kurikuluma temeljna je zadaća svih djelatnika uključenih u odgojno-obrazovni proces. U tom smislu potrebno je kontinuirano promišljati, pratiti, diskutirati i evaluirati odgojno-obrazovnu praksu i djelovati u smjeru njezina stalnog unapređenja. U taj proces važno je uključiti sve čimbenike odgojno-obrazovnog procesa koji će kontinuirano osiguravati rast kvalitete vrtića vrednujući različita područja kvalitete rada ustanove, obzirom na svoje različite profesionalne uloge. Vrednovanje ključnih područja kvalitete u ustanovi i odgojnoj skupini odnosi se na:

- strategiju ustanove
- organizaciju i vođenje ustanove
- kulturu ustanove
- prostorno-materijalne uvjete
- kurikulum i odgojno-obrazovni proces
- ljudske resurse
- suradnju s užom i širom zajednicom
- proces praćenja i vrednovanja.

Čimbenici vrednovanja kurikuluma u vrtiću su:

- odgojitelji i drugi stručni djelatnici
- djeca
- roditelji.

Čimbenici vrednovanja kurikuluma izvan vrtića su:

- nadležne institucije (Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- čimbenici mreže profesionalne zajednice učenja (sustručnjaci iz drugih vrtića, akademske zajednice i dr.).

9. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA

S ciljem unapređivanja odgojno-obrazovne prakse i implementaciju vrijednosti kurikuluma u odgojno-obrazovnu praksu, a kroz razvijanje i jačanje profesionalnih kompetencija svih odgojno-obrazovnih djelatnika, postavili smo sljedeće zadaće stručnog usavršavanja, koje ćemo provoditi putem različitih oblika.

Bitna zadaća provođenja stručnog usavršavanja je jačanje profesionalne kompetencije odgojitelja u svim segmentima odgojno-obrazovnog procesa, s osobitim naglaskom na kontinuirani razvoj:

- znanja i vještina oblikovanja i organiziranja materijalnih, prostornih i socijalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta
- suvremenih načina, metoda rada i didaktičkih sredstava za rad s djecom rane i predškolske dobi
- komunikacijskih vještina (odraslih i djece)
- usvajanje i unapređivanje znanja i vještina za različite oblike rada s roditeljima (pismena, usmena, digitalna komunikacija, savjetovanja)
- načina i oblika pružanje podrške integraciji djece s teškoćama u razvoju
- integriranja zadaća programa predškole za djecu školske obveznike
- istraživačkih i refleksivnih umijeća te procesa dokumentiranja odgojno obrazovne prakse
- vještina vrednovanja i samovrednovanja odgojno- obrazovne prakse.

Oblici provođenja stručnog usavršavanja za odgojno-obrazovne djelatnike:

- kolektivno stručno usavršavanje u ustanovi (odgojiteljska vijeća, stručni aktivni, predavanja, radionice)
- individualno stručno usavršavanje izvan ustanove (stručni skupovi, predavanja, radionice, tribine, okrugli stolovi... prema obavijestima o organizaciji od strane stručnih institucija)
- sudjelovanje u Erasmus + programu mobilnosti, za koji je vrtić dobio suglasnost Agencije za mobilnost i programe EU

- individualno stručno usavršavanje putem stručne literature i periodike.

10. LITERATURA

- Antulić, S. (ur.) Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Zagreb : Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, 2012.
- Bašić, Koller-Trbović, Žižak: (1993.) Integralna metoda, Zagreb, Alineja.
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08 i 90/10).
- Dubravka Maleš, Mirjana Milanović, Ivanka Stričević: Živjeti i učiti prava, Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja, Filozofski fakultet, Istraživačkoobrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb, 2003.
- Konvencija o pravima djeteta (2001.) Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži
- Ljubetić, M. Vrtić po mjeri djeteta : kako procjenjivati kvalitetu u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja : priručnik za odgojitelje i roditelje. Zagreb : Školske novine, 2009.
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, 2014.
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete RH 7-8/91).
- Starc, B., i sur. Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing, Zagreb, 2014.
- Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22).